

RITVA JAKKU-SIHVONEN

Matkakertomus maailman etäopetuksen konferenssista Bangkokista

Konferenssi pidettiin Thaimaassa Sukhothai yliopistossa, joka on erikoistunut etäopetukseen. Tarkoituksena on yli 80 sessionin ja yleisesitelmien kautta välittää eri maiden osanottajille tietoa etäopetuksen järjestelyistä, so-

vellusalueista, kehittämistrendeistä ja tutkimuksesta. Osanottajia oli kaikista maanosista, eniten Aasiasta. Suomalaisia edustajia oli runsaasti, suurin osa avoimen korkeakouluopetuksen asiantuntijoita.

Konferenssin anti pähkinänkuoressa

Pääalustuksissa, joita pidettiin aamupäivisin monimuoto-opetukseen erikoistuneen Sukhot-hai-yliopiston suuressa juhlasalissa, käsiteltiin etäopetuksen yleisiä ongelmia opetusjärjestelyjen taloudellisuudesta yksittäisen opiskelijan oppimisen ohjaukseen. Näissä alustuksissa tuli voimakkaasti esille tutkimuksen ja kehittämisen tarve. Opetusteknologian asemaa ei vähätelty, mutta useimmat pitivät kiinni siitä, että aikuisen oppimista ei estä mikään, ei edes välimatka, kunhan hän vain on motivoitunut ja kokee oppimansa mielekkääksi.

Tutkimusta ja kehittämistä koskevat kokoon-tumiset olivat suhteellisen kiinnostavia ja niissä virisi keskustelua. Erityisesti Australiasta oli paikalla huomattava määrä nimenomaan tutki-muksen tarpeellisuutta korostavia yliopistojen opettajia. Mielenkiintoista keskustelua käytiin australialaisen terveydenhuollon henkilöstön etäopetuskoulutusprojektin pohjalta. Epäilyksiä herätti kuulijoissa nimenomaan ammatillis-ten erityistaitojen oppimisen ongelmat. Kiin-nostavaa oli myös innostus selvittää etäopetuk-sen mahdollisuuksia opettajankoulutuksessa. Muita etäopetuksen käyttöalueita ammatillisessa jatko- ja täydennyskoulutuksessa vilahteli jon-kin verran, suurin osa tutkimuksesta kohdistui kuitenkin avoimeen korkeakouluopetukseen. Ainakin itselleni uutena sovellusalueena esitel-tiin monimuoto-opetuksen käyttöä syrjäseutu-jen lasten perusopetuksessa.

Ne empiiriset tutkimukset, joita konferenssin istunnoissa esiteltiin, olivat kohtuullisen pienil-lä aineistoilla tehtyjä. Motivaatioon liittyvissä tutkimuksissa, joita esiteltiin useampia, olivat päätulokset tutunkuuloisia: aikuiset ovat moti-voituneita oppimaan ja uhraavat mielellään ai-kaansa ammattisuuntautuneeseen täydennys-koulutukseen. Niin ikään kiinnostavaa oli se, et-tä kehittyneen sähköisen viestinnän kehittämis-kokeilujen yhteydessä kokemukseen viitaten vakuutettiin, että aikuisopiskelijalle hyvin jä-sennelty kirjallinen materiaali on etäopetuksen paras tuki.

Amerikkalaiset tutkijat ovat panostaneet pal-jon nimenomaan itseohjautuvuuden tutkimuk-

seen. Yksi konferenssin mielenkiintoisimpia esi-tyksiä oli professori *Carol Kaswormin* tutki-mukseen perustuva esitys, jossa hän selvitti it-seohjautuvuutta. Nimenomaan ne aikuiset, jot-ka ovat selkeästi tiedostaneet opintojensa ta-voitteet ja siitä saavutetun hyödyn, ovat kaik-kein eniten itseohjautuvia ja osaavat parhaiten ja valikoivimmin hyväksikäyttää opintoneuvon-taa. Tätä tutkimusta tuki myös australialaisen Tammy Lain tulos: motivoituneisuus korreloi it-seohjautuvuuteen.

Laajasti etäopetuksen kehittämistyöhön osal-listuva tohtori *Michael Moore* (USA) esitti usei-sa yhteyksissä kehittämishankkeita, joiden yh-teydessä hän innosti kehittämään myös etä-opetuksen didaktiikkaa. Hän tähdensi, että ope-tuksen rytmittäminen siten, että opiskelijalla on riittävästi aikaa harjoitella ja ratkoa itsenäisesti oppimissisältöihin liittyviä tehtäviä, on hyvin tärkeätä. Tärkeätä on opetuksen kuuluvan yk-sintyöskentelyn lisäksi ryhmätyöskentely, jotta opittavan kohteen käsitteellinen hahmottami-nen varmistetaan.

Kannattiko matka?

Konferenssin ”jättäjäismäisyydestä” huolimatta sen anti oli kohtuullinen ainakin niille osan-ottajille, joilla oli hyvä käsitys etäopetuksen käy-tön edellytyksistä. Konferenssin hyvä organi-sointi ja alustajien innostus esitellä omaa han-kettaan lyhyessä ajassa antoivat ahkeralle kuuli-jalle tilaisuuden luoda myös tyydyttävä yleiskä-sitys siitä, mitkä asiat etäopetuksen alueella ovat eri puolilla maailmaa kehittämistyön kohteina. Tämän konferenssin perusteella voi myös hyvin todeta, että suomalainen kehittämistyö moni-muoto-opetuksen alueella kestää hyvin kansainväliset vertailut.

